

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Organisation Region Värmland	Version 7
Dokumentägare Helen Jansson Hygiensjuksköterska	Fastställare Andreas Harling Bitr smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2025-06-18	Giltig t.o.m. 2027-06-18

# Multiresistent gramnegativ bakterie (ej ESBL/ESBLcarba) - patient med bärarskap – poliklinisk vård och dagvård

Gäller för: Hälso- och sjukvård



Tillämpa basala hygienrutiner.

Nödvändig medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas patient på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av multiresistent gramnegativ bakterie.

Multiresistent gramnegativa bakterier är tarm- och/eller omgivningsbakterier som är resistenta mot flera olika antibiotikaklasser. De kan ibland producera ESBL, men också ha andra resistensmekanismer som ger upphov till antibiotikaresistens.

Det är endast vid resistens mot flera olika antibiotikaklasser som dessa bakterier klassas som multiresistent gramnegativa bakterier i de fall de inte producerar ESBL.

Exempel på dessa är:

- Acinetobacter baumannii
- Aeromonas hydrophila
- Bacteroides fragilis
- Enterobacter cloacae
- Klebsiella aerogenes (tidigare kallad Enterobacter aerogenes)
- Pantoea species
- Pseudomonas aeruginosa
- Serratia marcescens

Flera av dessa bakterier utgör ofta ett vårdhygieniskt problem då de lätt sprids i vårdmiljö oavsett resistensmönster. Individuell bedömning, bland annat utifrån patientens riskfaktorer bör alltid ske. Kontakta vid behov Smittskydd Värmland.

## Smittspridning

Bakterierna sprids framför allt genom direkt och indirekt kontaktsmitta, det vill säga via händer, ytor och föremål. Risken för smittspridning kan öka vid följande riskfaktorer:

- diarré
- stomi
- urinvägskateter, inklusive RIK
- urininkontinens med läckage till omgivningen
- dränage och andra hudpenetrerande slangar, inklusive pyelostomi (utom PVK)
- central infart
- tracheostoma
- infekterade och vätskande sår
- oförmåga att medverka i givna hygienrutiner, till exempel hos patient med kognitiv svikt.

## Placering

Patient med följande riskfaktorer ska inte sitta i väntrum:

- vätskande sår som inte är täckta med förband
- läckande dränage
- läckande urinvägskateter
- diarré.

## Undersökningsrum

- Kontaktytor i mottagningsrummet ska vara fria från föremål.
- Ta fram det material och den utrustning som behövs, kassera överblivet material.

## Undersökningsrum dagvård

- Patienten ska ha eget rum och avdelad toalett.
- Kontaktytor i mottagningsrummet ska vara fria från föremål.
- Ta fram det material och utrustning som behövs, kassera överblivet material.

## Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera patient med multiresistenta gramnegativa bakterier i taxi då patienten är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Föraren har ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet.

Ambulans- och sjuktransport ska informeras om multiresistenta gramnegativa bakterier och patienten ska inte samtransporteras med annan patient.

## Tvätt

Tvättsäck på rummet. Hanteras som vanlig tvätt.

## Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

## Städning

- Kontaktytor i behandlingsrummet, vid behov toaletten, avtorkas med ytdesinfektionsmedel.
- Vid läckage av kroppsvätskor städas kontaktytor i rummet med Virkon.
- Om patienten fått behandling på dagvårdsmottagning och legat en längre tid (> 1 timme) städa rum och toalett, om den använts av patienten, med Virkon. Bearbeta ytorna nog.
- Kassera engångsmaterial som kan ha kontaminerats.
- Golv städas med rengöringsmedel enligt normal rutin om inte kraftig förorening på golv har förekommit.
- Desinfektera eventuell städutrustning.
- Medicinteknisk utrustning avtorkas med Des +45 eller enligt tillverkarens anvisning.

**Utarbetad av:** Helen Jansson, Hannah Brevik och Andreas Harling